

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O MEĐUNARODNOJ I PRIVREMENOJ
ZAŠTITI STRANACA**

Član 1

U Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca ("Službeni list CG", br. 2/17, 3/19 i 77/24), u članu 70 stav 1 mijenja se i glasi:

"Stranac koji traži međunarodnu zaštitu stiče pravo na rad protekom roka od šest mjeseci od dana podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu o kojem Ministarstvo nije donijelo odluku."

Član 2

U članu 77 stav 1 poslije riječi : "odgovarajući smještaj" dodaju se zarez i riječi: " ukoliko ne posjeduje novčana sredstva za smještaj ili ne posjeduje nekretninu u Crnoj Gori. Novčana sredstva za smještaj ne podrazumijevaju novčanu pomoć koju odobrava Centar za socijalni rad".

Član 3

U članu 77 poslije stava 5, dodaju se četiri nova stava koji glase:

"Ako Ministarstvo ne raspolaže objektom ili dijelom objekta koji pruža uslove za smještaj azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom, Ministarstvo može obezbjediti novčanu pomoć za smještaj."

"Podzakonski akt o uslovima i načinu obezbjeđivanja novčane pomoći za smještaj iz prethodnog stava donosi Ministarstvo, u skladu sa potrebom i raspoloživim mogućnostima za obezbjeđivanjem tog vida smještaja, pri čemu se prilikom utvrđivanja iznosa novčane pomoći za smještaj ima u vidu broj članova porodice azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom za koje je potrebno obezbjediti smještaj". Novčana pomoć za smještaj utvrđuje se na mjesečnom nivou i iznosi za:

- samca u visini od 20% od iznosa minimalne zarade utvrđene po zapošljenom u Crnoj Gori, za prethodni mjesec;
- dvočlanu i tročlanu porodicu od 30% od iznosa minimalne zarade utvrđene po zapošljenom u Crnoj Gori, za prethodni mjesec;
- četiri i više člana porodice od 40% od iznosa minimalne zarade utvrđene po zapošljenom u Crnoj Gori, za prethodni mjesec."

“Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom kojem je obezbijeđen smještaj u skladu sa ovim zakonom dužan je da svaku promjenu koja je od uticaja na korišćenje prava na smještaj bez odlaganja prijavi ministarstvu.”

“Strancu pod međunarodnom zaštitom pravo na primjeren smještaj, neophodnu pomoć i osnovna sredstva za život može se ograničiti ili uskratiti u skladu sa st.4.5,6 i 7 člana 64 ovog zakona.”

Član 4

U članu 95, stav 1, poslije zareza dodaju se riječi:”a koji je prethodno ostvario pravo na primjeren smještaj, neophodnu pomoć i osnovna sredstva za život, zbog neposjedovanja novčanih sredstava”, poslije kojih se dodaje zarez.

Član 5

U članu 98 poslije stava 1 dodaju se tri nova stava koji glase:

“Primjeren smještaj, neophodna pomoć i osnovna sredstva za život će se obezbijediti shodno raspoloživim smještajnim kapacitetima koje posjeduje Ministarstvo, u centru za prihvrat.”

“Provjere ispunjenosti uslova za ostvarivanje prava na primjeren smještaj, neophodnu pomoć i osnovna sredstva za život vrše se preko nadležne ambasade/konzularnog predstavništva i preko državnih organa nadležnih za: platni promet, vođenje evidencija plaćanja poreza na dohodak fizičkih lica i upis prava na nepokretnostima.”

“Strancu pod privremenom zaštitom pravo na primjeren smještaj, neophodnu pomoć i osnovna sredstva za život može se ograničiti ili uskratiti u skladu sa st.4.5,6 i 7 člana 64 ovog zakona.”

Član 6

U članu 100 dodaje se novi stav koji glasi:”Osnovno obrazovanje iz stava 1 ovog člana je obavezno i roditelj ili staratelj maloljetnog stranca pod privremenom zaštitom je u obavezi da postupa u skladu sa propisima koji se odnose na osnovno obrazovanje i vaspitanje crnogorskih državljana.”

Član 7

U članu 103, stav 1, poslije riječi:”odobrava se privremena zaštita” zarez se briše i dodaju se riječi:”u skladu sa članom 92 ovog zakona”, poslije kojih se dodaje zarez.

Član 8

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u “Službenom listu Crne Gore”.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi člana 16 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojom je propisano da se zakonom uređuju i druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Članom 1 Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca („Službeni list CG“, br. 2/17 i 3/19 i 77/24), predloženo je da se u članu 70 stav 1 mijenja, na način što se skraćuje rok sa devet mjeseci na šest mjeseci u kojem stranac koji traži međunarodnu zaštitu, stiće parvo na rad od dana, podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu o kojem Ministarstvo još nije donijelo odluku. Razlog za skraćivanje navedenog roka je da bi se preduprijedila praksa da ova lica rade u zoni sive ekonomije.

Članom 77 stav 1 važećeg Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca propisano je da se azilantu i strancu pod supsidijarnom zaštitom obezbjeđuje odgovarajući smještaj i novčana pomoć, najduže dvije godine od dana uručenja odluke o odobravanju međunarodne zaštite.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, ukoliko se radi o azilantu ili strancu pod supsidijarnom zaštitom koji, s obzirom na lična svojstva i okolnosti (uzrast, trudnoća, teške bolesti, mentalno zdravlje ili posljedice mučenja, silovanja ili drugih teških oblika psihičkog, fizičkog ili nasilja zasnovanog na polu i rodu), nije u potpunosti sposoban da ostvaruje prava i izvršava obaveze u skladu sa ovim zakonom, bez odgovarajuće pomoći, smještaj i novčana pomoć će se produžiti sve dok lična svojstva i okolnosti azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom ne budu izmijenjena u toj mjeri da se opravdano može očekivati da se to lice može samostalno starati o sebi.

Smještaj obezbjeđuje Ministarstvo.

Ako azilant, odnosno stranac pod supsidijarnom zaštitom odbije obezbijeđeni smještaj, bez opravdanog razloga, gubi pravo na smještaj.

Nakon isteka dvije godine, azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom imaju pravo na smještaj pod jednakim uslovima kao i crnogorski državljani.

Uslove smještaja i način obezbjeđivanja smještaja propisuje Ministarstvo unutrašnjih poslova.

Pravilnikom o uslovima smještaja i načina obezbjeđivanja smještaja azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom ("Službeni list CG", Broj:105/2020), azilantu i strancu pod supsidijarnom zaštitom obezbjeđuje se smještaj u objektu ili dijelu objekta koji je u državnoj imovini.

U cilju obezbjeđenja smještajnih kapaciteta strancima sa odobrenom međunarodnom zaštitom Ministarstvo unutrašnjih poslova je tokom prethodnih godina iniciralo pokretanje postupaka javne nabavke za obezbjeđivanje smještaja ovim licima, međutim do realizacije nije došlo, jer se niko nije javljao na javni poziv, pa je isti više puta proglašavan neuspjelim. U prethodnom period, sredstva za smještaj obezbjeđivao je UNHCR i to kao novčanu pomoć za obezbjeđivanje smještaja.

Shodno navedenom neophodno je izvršiti izmjene i dopune Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca i definisati uslove za ostvarivanje prava na smještaj, odnosno da se azilantu i strancu pod supsidijarnom zaštitom obezbjeđuje smještaj, na način da, ukoliko Ministarstvo unutrašnjih poslova nema raspoloživih sopstvenih smještajnih kapaciteta, uplaćuje azilantima i strancima pod supsidijarnom zaštitom, određeni novčani iznos, na mjesečnom nivou, kako je to predviđeno članom 2, ukoliko azilant ili stranac pod supsidijarnom zaštitom ne posjeduje novčana sredstva i nekretninu u Crnoj Gori. Ovo iz razloga kako bi se spriječilo da lica sa statusom azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom, koja posjeduju novčana sredstva ili nekretninu u Crnoj Gori, ostvare ovo pravo.

Pod novčanim sredstvima ne podrazumijeva se novčana pomoć koju odobrava Centar za socijalni rad licima pod međunarodnom zaštitom.

Ministrastvo ne raspolaže smještajnim kapacitetima namijenjenim za smještaj stranaca pod međunarodnom zaštitom.

Međutim, Ministarstvo raspolaže smještajnim kapacitetima namijenjenim za smještaj stranaca koji traže međunarodnu zaštitu čiji određeni dio može biti raspoloživ i za smještaj stranaca pod međunarodnom zaštitom.

Navedeno posebno iz razloga ekonomičnosti i efikasnosti.

Azilantu i strancu pod supsidijarnom zaštitom pravo na primjeren smještaj, neophodnu pomoć i osnovna sredstva za život može se ograničiti ili uskratiti u skladu sa odredbama člana 64 stav 4 Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca ako: ne boravi u Centru za prihvrat u kojem mu je određen smještaj; napusti Centar za prihvrat duže od 24 sata bez odobrenja iz člana 65 stav 5 ovog zakona; posjeduje sredstva koja mu omogućavaju odgovarajući životni standard; krši odredbe pravila boravka i kućnog reda u Centru za prihvrat, u kom slučaju se ukida pravo na smještaj.

Odluku o ograničenju ili uskraćivanju prava na prihvrat u slučajevima iz stava 4 ovog člana donosi Ministarstvo, na osnovu individualne procjene stranca pod međunarodnom zaštitom, vodeći računa o očuvanju životnog standarda koji obezbjeđuje njegovo dostojanstvo i srazmjerno svrsi koja se želi postići ograničenjem, odnosno uskraćivanjem prava na smještaj.

Protiv odluke iz stava 5 ovog člana može se podnijeti tužba Upravnom sudu, u roku od osam dana od dana dostavljanja odluke.

U slučajevima iz stava 4 tačka 3 - da azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom posjeduje sredstva koja mu omogućavaju odgovarajući životni standard, krši odredbe pravila boravka i kućnog reda u Centru za prihvata, Ministarstvo može od azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom koji koristi pravo na smještaj da zahtijeva povraćaj troškova smještaja, kao i naknadu materijalne štete koju je prouzrokovao.

Na zahtjev stranca pod privremenom zaštitom i stranca kojem je prestala privremena zaštita, ukoliko ne posjeduje novčana sredstva odnosno ostvaruje pravo na primjeren smještaj, neophodnu pomoć i osnovna sredstva za život Ministarstvo će preduzeti odgovarajuće mjere kako bi mu omogućilo dobrovoljni povratak trajno, u zemlju porijekla, vodeći računa o ljudskom dostojanstvu.

Na ovaj način bi se izbjeglo da stranac pod privremenom zaštitom i stranac kojem je prestala privremena zaštita, a koji posjeduje novčana sredstva za povratak u zemlju porijekla, zahtijeva od Ministarstva da mu omogući materijalne uslove za povratak.

Strancu pod privremenom zaštitom pravo na primjeren smještaj, neophodnu pomoć i osnovna sredstva za život može se ograničiti ili uskratiti u skladu sa odredbama člana 64 stav 4 Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca, ako: ne boravi u Centru za prihvata u kojem mu je određen smještaj; napusti Centar za prihvata duže od 24 sata bez odobrenja iz člana 65 stav 5 ovog zakona; posjeduje sredstva koja mu omogućavaju odgovarajući životni standard; krši odredbe pravila boravka i kućnog reda u Centru za prihvata, u kom slučaju se ukida pravo na smještaj.

Odluku o ograničenju ili uskraćivanju prava na smještaj u slučajevima iz stava 4 ovog člana donosi Ministarstvo, na osnovu individualne procjene stranca pod privremenom zaštitom, vodeći računa o očuvanju životnog standarda koji obezbjeđuje njegovo dostojanstvo i srazmjerno svrsi koja se želi postići ograničenjem, odnosno uskraćivanjem prava na smještaj.

Protiv odluke iz stava 5 ovog člana može se podnijeti tužba Upravnom sudu, u roku od osam dana od dana dostavljanja odluke.

U slučajevima iz stava 4 tačka 3 da stranac pod privremenom zaštitom posjeduje sredstva koja mu omogućavaju odgovarajući životni standard, krši odredbe pravila boravka i kućnog reda u Centru za prihvata, Ministarstvo može od stranca pod privremenom zaštitom koji koristi pravo na smještaj da zahtijeva povraćaj troškova smještaja, kao i naknadu materijalne štete koju je prouzrokovao.

U smislu sprječavanja izbjegavanja obaveze propisane članom 4 Zakona o osnovnom obrazovanju i vaspitanju ("Službeni list RCG", br. 64/2002, 49/2007 i "Službeni list CG", br.:45/2010, 40/2011, 39/2013, 47/2017, 59/2021 i 3/2023), da je osnovno obrazovanje i vaspitanje obavezno za svu djecu uzrasta od šest do 15 godina života, kao i da roditelj mora obezbijediti da njegovo dijete ispuni osnovnoškolsku obavezu, predložena je dopuna člana 100 Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca, koja se odnosi na ostvarivanje prava na obrazovanje stranaca pod privremenom zaštitom.

Kod ostvarivanja prava na spajanje porodice stranca pod privremenom zaštitom, uzeće se u obzir odredbe člana 92 ovog zakona.

III. USAGLAŠENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca je propis čije donošenje i implementacija predstavlja dalje usklađivanje zakonodavstva Crne Gore sa primarnim izvorima prava Evropske unije u oblasti međunarodne i privremene zaštite stranaca.

Nacrt Zakona je potpuno usklađen sa Direktivom EU 2011/95 ("Službeni list EU" L337/9, od 13. decembra 2011. godine), o standardima za kvalifikaciju državljanina trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uslove za supsidijarnu zaštitu te sadržaj odobrene zaštite Direktivom 2013/33/EU ("Službeni list EU" L180/96, od 26. juna 2013. godine), o utvrđivanju standarda za prihvatanje podnosioca zahtjeva za međunarodnu zaštitu i sa Direktivom 2001/55/EZ („Službeni list L“ 212/12, od 20. jula 2001. godine), o minimalnim standardima za dodjelu privremene zaštite u slučaju masovnog priliva raseljenih lica i mjerama za unapređenje uravnoteženih napora država članica pri prihvatu i snošenju posljedica prihvata tih lica.

IV. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Članom 1 Nacrta Zakona predloženo je da se u članu 70 stav 1 mijenja, na način što se skraćuje rok sa devet mjeseci na šest mjeseci u kojem stranac koji traži međunarodnu zaštitu, stiče parvo na rad od dana, podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu o kojem Ministarstvo još nije donijelo odluku. Razlog za skraćivanje navedenog roka je da bi se preduprijedila praksa da ova lica rade u zoni sive ekonomije.

Članom 2 Nacrta Zakona predloženo je da se u članu 77 stav 1 dodaju riječi da ukoliko azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ne posjeduje novčana sredstva za smještaj ili nekretninu u Crnoj Gori. Pod novčanim sredstvima za smještaj ne podrazumijeva se novčana pomoć koju odobrava nadležni centar za socijalni rad. Navedeno je uslov za ostvarivanje prava na smještaj.

Članom 3 Nacrta Zakona u članu 77 poslije stava 5, dodata su tri nova stava.

Predloženim stavovima ponuđeno je rješenje da ukoliko Ministarstvo ne raspolaže objektom ili dijelom objekta koji pruža uslove za smještaj azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom, Ministarstvo može obezbjediti novčanu pomoć za smještaj ovoj kategoriji stranaca, i propisani su iznosi novčanih sredstava koji se utvrđuje na mjesečnom nivou i obaveze azilanta i stranaca pod supsidijarnom zaštitom po osnovu dodijeljenih novčanih sredstava za smještaj.

Članom 4 Nacrta Zakona predloženo je da će na zahtjev stranca pod privremenom zaštitom i stranca kojem je prestala privremena zaštita, ukoliko ne posjeduje novčana sredstva odnosno ostvaruje pravo na primjeren smještaj, neophodnu pomoć i osnovna sredstva za život Ministarstvo će preduzeti odgovarajuće mjere kako bi mu omogućilo dobrovoljni povratak, u zemlju porijekla, vodeći računa o ljudskom dostojanstvu.

Članom 5 Nacrta Zakona predloženo je da imajući u vidu da je jedno od prava stranca pod privremenom zaštitom pravo na podnošenje zahtjeva obezbjeđivanje prava na primjeren smještaj, neophodnu pomoć i osnovna sredstva za život, to se iz razloga efikasnosti i ekonomičnosti nametnulo rješenje da se navedeno pravo za ovu kategoriju stranaca obezbjeđuje u Centru za prihvatanje stranaca koji traže međunarodnu zaštitu, shodno raspoloživim smještajnim kapacitetima.

Strancu pod privremenom zaštitom pravo na primjeren smještaj, neophodnu pomoć i osnovna sredstva za život može se ograničiti ili uskratiti u skladu sa odredbama člana 64 Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca.

Članom 6 Nacrta Zakona predloženo je da se u članu 100 dodaje novi stav koji se odnosi na osnovno obrazovanje stranaca pod privremenom zaštitom. Roditelj ili staratelj maloljetnog stranca pod privremenom zaštitom je u obavezi da postupa sa propisima koji se odnose na osnovno obrazovanje i vaspitanje crnogorskih državljana. Ovo iz razloga što je za jedan broj djece pod privremenom zaštitom iz Ukrajine koja borave u Crnoj Gori od 2022. godine, konstatovano da ih roditelj/staratelj nije upisao u neku od crnogorskih državnih osnovnih škola, već djeca pohađaju on-line nastavu po ukrajinskom obrazovnom programu.

Članom 7 Nacrta Zakona predloženo je da se pravo na spajanje porodice stranca pod privremenom zaštitom, bude u skladu sa članom 92 ovog zakona

Članom 8 Nacrta Zakona predloženo je da zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

V. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za implementaciju predmetnog zakona potrebno je obezbjeđivanje finansijskih sredstva iz budžeta države.

Međutim, iznos potrebnih sredstava nije moguće u trenutku izrade ovog predloga procijeniti.

VI. TEKST ODREDBA KOJE SE MIJENJAJU I DOPUNJUJU U ZAKONU O MEĐUNARODNOJ I PRIVREMENOJ ZAŠTITI STRANACA ("Službeni list CG", br. 2/17, 3/19 i 77/24)

Pravo na rad

Član 70

Stranac koji traži međunarodnu zaštitu stiče pravo na rad protekom roka od devet mjeseci od dana podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu o kojem Ministarstvo nije donijelo odluku.

Stranac koji traži međunarodnu zaštitu ostvaruje pravo na rad bez dozvole za boravak i rad ili potvrde o prijavi rada do pravosnažnosti odluke povodom zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

Pravo na smještaj i novčanu pomoć

Član 77

Azilantu i strancu pod supsidijarnom zaštitom obezbjeđuje se odgovarajući smještaj i novčana pomoć, najduže dvije godine od dana uručenja odluke o odobravanju međunarodne zaštite.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, ukoliko se radi o azilantu ili strancu pod supsidijarnom zaštitom koji, s obzirom na lična svojstva i okolnosti (uzrast, trudnoća, teške bolesti, mentalno zdravlje ili posljedice mučenja, silovanja ili drugih teških oblika psihičkog, fizičkog ili nasilja zasnovanog na polu i rodu), nije u potpunosti sposoban da ostvaruje prava i izvršava obaveze u skladu sa ovim zakonom, bez odgovarajuće pomoći, smještaj i novčana pomoć će se produžiti sve dok lična svojstva i okolnosti azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom ne budu izmijenjena u toj mjeri da se opravdano može očekivati da se to lice može samostalno starati o sebi.

Pravo na novčanu pomoć prestaje prije isteka vremena iz stava 1 ovog člana, ako se azilant ili stranac pod supsidijarnom zaštitom zaposli.

Novčanu pomoć iz st. 1 i 2 ovog člana odobrava Centar za socijalni rad.

Smještaj iz stava 1 ovog člana obezbjeđuje Ministarstvo.

Ako azilant, odnosno stranac pod supsidijarnom zaštitom odbije obezbijedeni smještaj, bez opravdanog razloga, gubi pravo na smještaj iz stava 1 ovog člana.

Nakon isteka vremena iz stava 1 ovog člana, azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom imaju pravo na smještaj pod jednakim uslovima kao i crnogorski državljanin.

Visinu novčane pomoći iz stava 1 ovog člana propisuje Vlada.

Uslove smještaja i način obezbjeđivanja smještaja iz stava 5 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Povratak

Član 95

Na zahtjev stranca pod privremenom zaštitom i stranca kojem je prestala privremena zaštita, Ministarstvo će preduzeti odgovarajuće mjere kako bi mu omogućilo dobrovoljni povratak u zemlju porijekla vodeći računa o ljudskom dostojanstvu. U slučaju prinudnog udaljenja stranca iz stava 1 ovog člana, Ministarstvo će razmotriti relevantne izvještaje o stanju u zemlji porijekla i uzeti u obzir ozbiljne humanitarne razloge zbog kojih bi povratak pojedinaca privremeno bio onemogućen ili nerazuman, i o tome obavijestiti stranca pod privremenom zaštitom.

Pravo na primjeren smještaj, neophodnu pomoć i osnovna sredstva za život

Član 98

Za vrijeme trajanja privremene zaštite strancu pod privremenom zaštitom obezbjeđuje se primjeren smještaj, neophodna pomoć i osnovna sredstva za život (hrana, odjeća, higijenska sredstva i dr.), ako ne posjeduje novčana sredstva.

Primjereni smještaj, neophodna pomoć i osnovna sredstva za život će se obezbijediti i strancu kojem je prestala privremena zaštita ako ne posjeduje novčana sredstva, a zbog ozbiljnih zdravstvenih razloga, njegov povratak u zemlju porijekla nije moguće sprovesti.

Pravo na obrazovanje

Član 100

Stranac pod privremenom zaštitom ima pravo na osnovno i srednje obrazovanje i prekvalifikaciju i dokvalifikaciju pod istim uslovima kao crnogorski državljanin.

Pravo na spajanje porodice

Član 103

Zahtjev za spajanje porodice podnosi stranac pod privremenom zaštitom ili član njegove porodice.

Članu porodice stranca iz stava 1 ovog člana, po tom osnovu, odobrava se privremena zaštita, o čemu odlučuje Ministarstvo.

U slučaju kad članovi porodice uživaju privremenu zaštitu u različitim državama, prilikom odlučivanja o spajanju porodice uzeće se u obzir njihovi najbolji interesi.